

Bijlage Verzoek tot beschikbaar stellen garantie financiering ventilatieverbetering en verduurzaming

18 januari 2024

Inleiding

Meerscholen heeft, zoals veel schoolbesturen in Nederland, de ambitie om haar onderwijsgebouwen te verduurzamen en te voorzien van een gezond binnenklimaat. Om dit te bereiken zijn er allerlei uitdagingen, waaronder de financiering van deze maatregelen.

Meerscholen wil, waar noodzakelijk en mogelijk, investeren in de verbetering van het binnenklimaat van schoolgebouwen, zodat deze minimaal voldoen aan de norm Frisse Scholen klasse C- norm, en waar mogelijk zelfs aan de Frisse Scholen, klasse B- norm. Daarnaast wordt volop ingezet om de gebouwen te verduurzamen om zo het energieverbruik fors te kunnen reduceren en daarmee ook de uitstoot van CO₂. Met het uitvoeren van deze ambities kan op korte termijn al grotendeels worden voldaan aan de sectorale routekaart voor verduurzaming van schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs. Daarin is onder meer bepaald dat het CO₂-verbruik van alle schoolgebouwen met 50% wordt gereduceerd in 2030, waarbij de exploitatie van de gebouwen structureel betaalbaar moet blijven.

Ook de gemeente Nijkerk heeft de ambitie om een duurzame gemeente te zijn. Zo wil de gemeente Nijkerk in 2030 CO₂-neutraal en in 2050 energieneutraal zijn. Deze doelstelling ligt in de lijn van het klimaatakkoord. Verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed is hier een onderdeel van.

Gezond binnenklimaat van Meerscholen

Meerscholen heeft adviesbureau Op Naar Nul gevraagd ventilatieverbetering en duurzame maatregelen te onderzoeken voor haar onderwijshuisvesting. Meerscholen heeft de volgende onderwijsgebouwen in de gemeente Nijkerk:

- Corlaer College VMBO, Van Zuijlenstraat, 3862 BC Nijkerk
- Corlaer College havo/ atheneum, Henri Nouwenstraat 8, 3863 HV Nijkerk
- Accent Nijkerk, Dominee Kuiperstraat 1, 3863 CA Nijkerk

Het onderzoek heeft ertoe geleid dat er een programma is opgesteld wat ervoor kan zorgen dat de onderwijshuisvesting van Meerscholen qua ventilatieverbetering naar minimaal Frisse Scholen, klasse C kan worden gebracht. Het Programma van Eisen Frisse Scholen 2021 (RVO Frisse Scholen) geldt als leidraad voor opdrachtgevers van nieuw- en verbouw van scholen (schoolbesturen en gemeenten) bij het realiseren van energiezuinige en gezonde scholen. Dit programma is aangepast op basis van de eisen in het Bouwbesluit op 1 januari 2021.

De scholen krijgen hiermee beter geventileerde onderwijsruimten en daarmee ook een gezondere leeromgeving voor de leerlingen en werkplek voor de leerkrachten. De ventilatie-units zijn voorzien van een duurzaam warmte terugwinningssysteem en zullen gekoppeld worden aan de warmtepomp/ het warmtenet om ook de ruimten duurzaam te kunnen verwarmen.

Duurzaam- en toekomstbestendig Meerscholen - de maatregelen per schoollocatie in Nijkerk

De schoolgebouwen zullen zoveel mogelijk worden verduurzaamd, door het verder te verbeteren van de isolatie waar dat nodig is; het plaatsen zonnepanelen, en het vervangen van verlichting naar LED-verlichting. Bij het plaatsen is rekening gehouden met de huidige situatie van beperkte terug levering in de business case. Daarnaast zullen er warmtepompen in combinatie met een warmte/koudeopslag bronpunt worden geplaatst om de schoolgebouwen aardgas vrij te maken. Dit zal implicaties hebben voor de netaansluiting. Hierover zullen nog nadere gesprekken met de netleverancier worden

opgestart wanneer de financiering is georganiseerd. In de begrotingen is reeds rekening gehouden met ingrepen aan de netaansluiting. Zie onderstaande Tabel 1. voor de maatregelen per schoollocatie.

DUURZAME MAATREGELEN PER SCHOOLLOCATIE BINNEN DE GEMEENTE NIJKERK	Ventilatie	Schil-isolatie	Zonnepanelen en/of LED	Warmtepomp	Bronpunt	Aanpassing aansluiting
1. Corlaer College VMBO	x	dak	pv	x	x	x
2. Accent Nijkerk	x		pv	x	x	x
3. Corlaer College HAVO/Atheneum			led + pv	x	x	x

Tabel 1: Duurzame maatregelen per locatie, 'Op Naar Nul' 2023

Eigen inbreng, dekking en financiering van de investeringen

Om alle onderwijshuisvesting van de scholen binnen de gemeente Nijkerk te kunnen voorzien van de ventilatie- en duurzame maatregelen, worden aanzienlijke investeringen van stichting Meerscholen gevraagd. De investeringssom voor de drie scholen komt neer op 7,8 mln. euro. Om dit op een verantwoorde wijze te kunnen doen, heeft Stichting Meerscholen Op Naar Nul opdracht gegeven om de DUMAVA-subsidie (2023) en ventilatiesubsidies: de basissubsidie (30%) en vangnetsubsidie (60%) aan te vragen. Dit is succesvol geweest en heeft geleid tot een totaalbedrag van 4 mln. euro aan toegekende subsidie (zie onderstaande Tabel 2).

Subsidie	Urgentiescore (goed 1 – slecht 3) grens > 1,7	Aangevraagde subsidie	Subsidiebedrag (mln.)
Corlaer College VMBO	2,4	vangnet	2,8
Accent Nijkerk	1,0	basis	0,6
Corlaer College HAVO/Atheneum	-	DUMAVA	0,6

Tabel 2: Toegekende subsidies per locatie, Op naar nul, 2023

Afhankelijk van het wel/niet uitvoeren van alle aangevraagde maatregelen die moeilijk herbruikbaar zijn in relatie tot de gebruikstermijn van het gebouw, zal er naar verwachting 3,4 mln. euro van de toegekende subsidies ingezet kunnen worden. Een substantieel deel van de totale investering wordt dus gedekt door deze subsidie, het resterende deel van circa 4,4 mln. zal deels door Meerscholen worden gedekt met inzet van eigen middelen (circa 1,8 mln.) en het overige deel zal bancaire worden gefinancierd (2,8 mln.).

De uitkomsten van de businesscases voor deze 3 locaties over 20 jaar zijn op exploitatieniveau, na verkrijging van de subsidies, berekend op: +€ 3,1 mln. Zie onderstaande Tabel 3. met het overzicht huidige en toekomstige lasten energielasten en besparing. Aan het einde van deze bijlage treft u Tabel 4. aan met een detailoverzicht huidige en toekomstige energielasten per schoollocatie.

School	Huidige lasten 20 jaar	Huidige lasten pj	Toekomstige lasten 20 jaar	Toekomstige lasten pj	Verschil 20 jaar	Verschil per jaar
Corlaer college VMBO	€ 7.241.395	€ 362.070	€ 4.851.504	€ 242.575	€ 2.389.891	€ 119.495
Accent Nijkerk	€ 1.946.657	€ 97.333	€ 1.810.489	€ 90.524	€ 136.168	€ 6.809
Corlaer college H/A	€ 3.022.624	€ 151.131	€ 2.422.088	€ 121.104	€ 600.536	€ 30.027
Totaal	€ 12.210.676	€ 610.534	€ 9.084.081	€ 454.203	€ 3.126.595	€ 156.331

Tabel 3: Overzicht huidige en toekomstige energie lasten en besparing

Verzoek garantiestelling aan de Gemeente Nijkerk

Voor de bancaire financiering zijn gesprekken gevoerd met onder andere de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten). De BNG ziet mogelijkheden om Meerscholen rechtstreeks te kunnen financieren voor de verduurzaming van haar onderwijsgebouwen. De schoolgebouwen zijn van de gemeente (economisch eigendom) en daarmee wordt er formeel geïnvesteerd door Stichting Meerscholen in gebouwen van de gemeente. Hierom eisen de banken een garantstelling vanuit de gemeente voor de financiering. De redenering is dat het door natrekking (aard en nagelvast) de eigendommen naar gemeente toe zouden kunnen komen.

De benodigde financiering vormt een relatief gering deel van de totale investering. Hiermee is er voldoende dekking voor de banken. Daarnaast is de financiële situatie van de scholen gezond. Hierdoor is het risico verwaarloosbaar om de garantstelling af te geven. En 'last but, not least': de kosten van de investering, rente, exploitatie- en onderhoudskosten kunnen gedekt worden uit de besparingen van de energiekosten.

De looptijd van de te betrekken lening(en) zijn gelijk aan de berekende businesscases en bedragen 20 jaar. Aflossing vindt lineair plaats, waarbij indicatief een rentepercentage is afgegeven van ca. 4%.

Afsluitend

De schoolgebouwen zullen na het toepassen van de voorgestelde ventilatiemaatregelen minimaal aan de Frisse Scholen, klasse C- norm voldoen. Na het toepassen van de verduurzamingsmaatregelen bij alle scholen, zal er in totaliteit een reductie van 61% (zie Tabel 3) gerealiseerd worden door het verder isoleren van de schil (dak, gevels, vloeren en glas), het plaatsen van zonnepanelen en het toepassen van warmtepompen. Deze CO₂-besparing levert dan ook een bijdrage aan de klimaatambities van de gemeente Nijkerk. Daarnaast zorgt het voor een gezonde leeromgeving voor de leerlingen en medewerkers van de scholen.

CO ₂ reductie per locatie		CO ₂ -uitstoot huidig (kg/jaar)	CO ₂ -uitstoot toekomstig (kg/jaar)	% CO ₂ - besparing
1	Corlaer College vmbo	455.000	198.000	-56%
2	Accent Nijkerk	114.000	43.000	-63%
3	Corlaer College: havo/atheneum	183.000	53.000	-71%
Totaal		752.000	294.000	-61%

Tabel 3: CO₂-reductie scholen Nijkerk, Op Naar Nul, 2023

Huidige en toekomstige energielasten detailoverzicht per schoollocatie

Accent Nijkerk

Huidige lasten	Nominaal (looptijd 20 jr)	Nominaal (p/jaar)
Stroomkosten huidig	€ 773.138	
Warmtekosten huidig	€ 1.035.193	
Onderhoud/beheer/vervangingskosten bestaand (incl. index, excl. vrijval MJOP)	€ 138.327	€ 6.916
Totale huidige lasten	€ 1.946.657	€ 97.333
Toekomstige lasten		
Stroomkosten Toekomstig	€ 82.019	
Warmtekosten Toekomstig	€ 83.916	
Onderhoud/beheer/vervangingskosten toekomst (nieuwe delen)	€ 236.684	€ 11.834
Vrijval huidige MJOP	€ (189.602)	
Aflossing lening	€ 1.320.223	
Rentekosten over looptijd 20jr	€ 277.247	
Totale Toekomstige lasten	€ 1.810.489	€ 90.524

Corlaer VMBO

Huidige lasten	Nominaal (looptijd 20 jr)	Nominaal (p/jaar)
Stroomkosten huidig	€ 2.813.902	
Warmtekosten huidig	€ 4.031.794	
Onderhoud/beheer/vervangingskosten bestaand (incl. index, excl. vrijval MJOP)	€ 395.699	€ 19.785
Totale huidige lasten	€ 7.241.395	€ 362.070
Toekomstige lasten		
Stroomkosten Toekomstig	€ 2.312.972	
Warmtekosten Toekomstig	€ 244.898	
Onderhoud/beheer/vervangingskosten toekomst (nieuwe delen)	€ 637.924	€ 31.896
Vrijval huidige MJOP	€ (639.216)	
Aflossing lening	€ 1.896.632	
Rentekosten over looptijd 20jr	€ 398.293	
Totale Toekomstige lasten	€ 4.851.502	€ 242.575

Corlaer Havo/Atheneum

Huidige lasten	Nominaal (looptijd 20 jr)	Nominaal (p/jaar)
Stroomkosten huidig	€ 1.396.907	
Warmtekosten huidig	€ 1.331.206	
Onderhoud/beheer/vervangingskosten bestaand (incl. index, excl. vrijval MJOP)	€ 294.511	€ 14.726
Totale huidige lasten	€ 3.022.624	€ 151.131
Toekomstige lasten		
Stroomkosten Toekomstig	€ 720.187	
Warmtekosten Toekomstig	€ 110.766	
Onderhoud/beheer/vervangingskosten toekomst (nieuwe delen)	€ 484.669	€ 24.233
Vrijval huidige MJOP	€ (411.647)	
Aflossing lening	€ 1.241.167	
Rentekosten over looptijd 20jr	€ 276.947	
Totale Toekomstige lasten	€ 2.422.088	€ 121.104

Tabel 4. Detailoverzicht huidige en toekomstige energielasten per schoollocatie